

Z apostolsko konstitucijo *Pascite gregem Dei* je papež Frančišek razglasil prenovljeno VI. knjigo Zakonika cerkvenega prava o kazenskih sankcijah v Cerkvi.

Šesta knjiga

KAZENSKÉ SANKCIJE V CERKVI

Prvi del

KAZNIVA DEJANJA IN KAZNI NA SPLOŠNO

Prvi naslov

KAZNOVANJE KAZNIVIH DEJANJ NA SPLOŠNO

Kan. 1311 - § 1. Cerkev ima naravno in lastno pravico s kazenskimi sankcijami kaznovati vernike, ki so storili kaznivo dejanje.

§ 2. Tisti, ki predseduje Cerkvi, mora varovati in pospeševati dobro same skupnosti in posameznih vernikov s pastoralno ljubeznijo, z zglednim življenjem, z nasveti in opominjanjem ter po potrebi tudi z izrekanjem ali razglasitvijo kazni v skladu s predpisi prava, upošteva je kanonično pravčnost ob upoštevanju vzpostavitve pravičnosti, poboljšanja storilca in s popravo pohujšanja.

Kan. 1312 - § 1. Kazenske sankcije v Cerkvi so:

1. zdravilne kazni ali sankcije, ki so našteje v kann. 1331-1333;
2. zadostilne kazni, ki jih omenja kan. 1336.

§ 2. Zakon lahko določi druge zadostilne kazni, ki verniku odvzamejo kakšno duhovno ali časno dobrino in so v skladu z nadnaravnim namenom Cerkve.

§ 3. Poleg tega so v rabi pokorila in pokore, ki jih omenjata kann. 1339 in 1340, prva naj zlasti preprečijo kazniva dejanja, druge naj kazen bolj nadomestijo ali postrožijo.

Drugi naslov

KAZENSKI ZAKON IN KAZENSKI UKAZ

Kan. 1313 - § 1. Če se potem, ko je kaznivo dejanje storjeno, zakon spremeni, je treba za storilca uporabiti ugodnejši zakon.

§ 2. Če poznejši zakon odpravi prejšnjega ali vsaj kazen, ta takoj preneha veljati.

Kan. 1314 - Kazen je običajno zagrožena, tako da storilca ne zadene, dokler ni naložena. Je pa vnaprej izrečena, tako da zadene že s samim storjenim kaznivim dejanjem, če zakon ali ukaz to izrecno določa.

Kan. 1315 - § 1. Kdor ima oblast, da izdaja kazenske zakone, more z ustrezno kaznijo okrepiti tudi božji zakon.

§ 2. Nižji zakonodajalec lahko, ob upoštevanju določb kan. 1317, tudi:

1. okrepi z ustrezno kaznijo zakon, ki ga je izdala višja oblast, pri čemer upošteva meje svoje pristojnosti glede na ozemlje ali osebe;
2. doda druge kazni k tistim, ki jih za neko kaznivo dejanje določa splošna zakonodaja;
3. določi ali naredi za obvezno kazen, ki jo splošno pravo določi kot nedoločeno ali neobvezno.

§ 3. Zakon lahko sam določi kazen ali pa to prepusti preudarni presoji sodnika.

Kan. 1316 - Krajevni škofje naj, kolikor je to mogoče, skrbijo, da bodo v isti državi ali regiji kazenski zakoni enotni.

Kan. 1317 - Kazni naj bo le toliko, kolikor je resnično potrebno, za ustrezno zagotovitev cerkvene discipline. **Nižji zakonodajalec ne more določiti odslovitve iz kleriškega stanu.**

Kan. 1318 – Naj se ne grozi z vnaprej izrečenimi kaznimi, razen za nekatera posamezna naklepna kazniva dejanja, ki so lahko v večje pohujšanje ali jih ni mogoče učinkovito kaznovati z zagroženimi kaznimi; **nobena cenzura, zlasti izobčenje, se ne sme izreči, razen z veliko zmernostjo in to samo za hujša kazniva dejanja.**

Kan. 1319 - § 1. Kolikor more kdo v moči vodstvene oblasti izdajati ukaze za zunanje področje **v skladu z določbami kann. 48-58**, toliko more tudi z ukazom zagroziti z določenimi kaznimi, ne pa s trajnimi zadostilnimi kaznimi.

§ 2. Če je po skrbnem premisleku treba izreči kazenski ukaz, je treba upoštevati določbe kann. 1317-1318.

Kan. 1320 - Krajevni ordinarij lahko kaznuje redovnike v vsem, v čemer so mu podrejeni.

Tretji naslov

OSEBA, KI JO LAHKO ZADENEJO KAZENSKE SANKCIJE

Kan. 1321 - § 1. Vsakdo velja za nedolžnega, dokler mu ni dokazano nasprotno.

§ 2. Nihče ne more biti kaznovan, razen če je za zunanjo kršitev zakona ali ukaza, ki jo je zagrešil iz naklepa ali malomarnosti, težko odgovoren.

§ 3. Kazen, ki jo določa zakon ali ukaz, zadene tistega, ki je zakona ali ukaz preišljeno kršil; kdor je to storil zaradi opustitve dolžne skrbnosti, se ne kaznuje, razen če zakon ali ukaz določa kaj drugega.

§ 4. Pri izvršeni zunanji kršitvi se odgovornost domneva, razen če se izkaže kaj drugega.

Kan. 1322 – Tisti, ki navadno ne morejo razumno ravnati, veljajo za nezmožne kaznivega dejanja, čeprav so kršili zakon ali ukaz, dokler so bili videti zdravi.

Kan. 1323 – Kazen ne zadene tistega, ki je kršil zakon ali ukaz:

1. če še ni dopolnil šestnajstega leta starosti;
2. če brez krivde ni vedel, da krši zakon ali ukaz; z nevednostjo sta izenačeni tudi nepazljivost in zmeta;

3. če je ravnal zaradi fizične prisile ali v slučaju, ki ga ni mogel predvideti ali predvidenega preprečiti;
4. če je ravnal prisiljen zaradi velikega strahu, čeprav le relativnega ali v sili ali veliki stiski, vendar samo, če dejanje ni samo v sebi slabo ali se ne sprevrže v duhovno škodo;
5. če je ravnal v zakoniti obrambi sebe ali koga drugega proti krivičnemu napadalcu, ko se je pri tem držal potrebne meje;
6. če ni mogel ravnati razumno, **ob upoštevanju določb kan. 1324, § 1, št. 2 in kan. 1326, § 1, št. 4;**
7. če je brez krivde menil, da obstaja katera od okoliščin, **ki jih omenjata št. 4 in 5.**

Kan. 1324 - § 1. Storilec kaznivega dejanja ni prost kazni, vendar je treba z zakonom ali ukazom določeno kazen omiliti ali namesto nje uporabiti pokoro, če je kaznivo dejanje storil:

1. kdor je mogel le delno razumno ravnati;
2. kdor ni mogel razumno ravnati zaradi pijanosti ali kake druge podobne duševne motnje, ki je bila zakriviljena, **ob upoštevanju določb kan. 1326, § 1, št. 4;**
3. v velikem navalu strasti, ki pa ni prehitela in preprečila popolnega umskega preudarka in privolitve volje in da le strast sama ni bila prostovoljno zbudena ali negovana;
4. mladoletnik, ki je dopolnil šestnajst let starosti;
5. kdor je ravnal prisiljen zaradi velikega strahu, čeprav le relativnega, ali v sili ali v veliki stiski, če je kaznivo dejanje samo v sebi slabo ali se sprevrže v duhovno škodo;
6. kdor je ravnal v zakoniti obrambi sebe ali koga drugega proti krivičnemu napadalcu, se pa pri tem ni držal potrebne meje;
7. proti tistemu, ki ga je hudo ali krivično izzval;
8. kdor je, vendar po svoji krivdi, zmotno menil, da obstaja katera od okoliščin, **ki se omenja v kan. 1323, št. 4 in 5;**
9. kdor brez svoje krivde ni vedel, da je zakonu ali ukazu pridružena kazen;
10. kdor je ravnal brez polne odgovornosti, če je le ta ostala velika.

§ 2. Enako lahko ravna sodnik, če obstaja kakšna druga okoliščina, ki zmanjšuje težo kaznivega dejanja.

§ 3. V okoliščinah, **ki jih omenja § 1,** storilca ne zadene vnaprej izrečena kazen, **vendar se mu kljub temu lahko izrečejo milejše kazni ali pa se mu naložijo pokore za kesanje ali popravo pohujšanja.**

Kan. 1325 – Groba, malomarna ali hotena nevednost se pri uporabi predpisov kan. 1323 in 1324 ne more nikoli upoštevati.

kan. 1326 – § 1. Sodnik more strožje kaznovati, kakor določa zakon ali ukaz:

1. tistega, ki po obsodbi ali po izreku kazni tako nadaljuje s kaznivimi dejanji, da je iz okoliščin mogoče pametno sklepati na njegovo trdovratnost v slabi nameri;
2. tistega, ki je povzdignjen v kako dostojanstvo ali je zlorabil oblast ali službo za izvršitev kaznivega dejanja;
3. **tistega,** ki je, kadar je kazen določena za kaznivo dejanje, iz malomarnosti predvidel posledico in je vseeno opustil ukrepe, ki bi jih vsak skrben človek uporabil, da bi se ji izognil.
4. **tistega, ki je kaznivo dejanje storil v stanju pijanosti ali drugi duševni motnji, če so povzročene namenoma za izvršitev ali v opravičilo kaznivega dejanja ali zaradi strasti, ki je bila prostovoljno zbudena ali negovana.**

§ 2. Če je za primere, **ki jih omenja § 1**, določena vnaprej izrečena kazen, je mogoče dodati drugo kazen ali pokoro.

§ 3. Če je v istih primerih kazen dana na izbiro, postane obvezna.

Kan. 1327 – Območni zakon more s splošno določbo ali za posamezna kazniva dejanja določiti druge oprostilne, olajševalne ali oteževalne okoliščine, razen primerov, **ki jih omenjajo** kann. 1323-1326. Enako se v ukazu lahko določijo okoliščine, ki oprostijo kazni, predpisane v ukazu ali jo omilijo ali postrožijo.

Kan. 1328 - § 1. Kdor je kaj storil ali opustil, da bi izvršil kaznivo dejanje, pa vendar kaznivega dejanja mimo svoje volje ni dovršil, ga ne zadene nobena kazen, ki je določena za izvršeno kaznivo dejanje, razen če zakon ali ukaz določa drugače.

§ 2. Če pa dejanja ali opustitve po svoji naravi vodijo k izvršitvi kaznivega dejanja, je storilcu mogoče naložiti pokoro ali pokorilo, če iz lastnega nagiba ne odstopi od začetne izvršitve kaznivega dejanja. Če pa pride do pohujšanja ali do druge velike škode ali nevarnosti, se lahko storilec, čeprav je iz lastnega nagiba odstopil, kaznuje s pravično kaznijo, vendar lažjo, kot je določena za izvršeno dejanje.

Kan. 1329 - § 1. Če so določene zagrožene kazni za glavnega storilca, zadenejo tiste, ki se po skupnem posvetu združijo za kaznivo dejanje in v zakonu ali ukazu niso izrečno omenjeni, enake, druge enake ali manj težke kazni.

§ 2. Soudedežence, ki jih zakon ali ukaz ne omenjata, zadene vnaprej izrečena kazen, ki je določena za kaznivo dejanje, če bi se brez njihovega sodelovanja kaznivo dejanje ne izvršilo in je kazen takšne narave, da jih lahko zadene; sicer jih je mogoče kaznovati z zagroženimi kaznimi.

Kan. 1330 – Kaznivo dejanje, ki obstaja v izjavi ali v drugem izražanju volje, nauka ali vednosti, je treba imeti za neizvršeno, če te izjave ali izražanja nihče ne zazna.

Četrty naslov

KAZNI IN DRUGA KAZNOVANJA

Prvo poglavje

CENZURE

Kan. 1331 - § 1. Izobčencu je prepovedano:

1. **obhajati evharistično daritev in druge zakramente;**
2. **prejemati zakramente;**
3. **podeljevati zakramente in obhajati druge liturgične obrede;**
4. **kakorkoli aktivno sodelovati pri zgoraj navedenih praznovanjih;**
5. **opravljati cerkvene opravila, naloge, službe ali funkcije;**
6. **izvajati vodstvena dejanja.**

§ 2. Če je **zagroženo** izobčenje naloženo ali **vnaprej izrečeno** razglašeno, storilec:

1. če hoče ravnati proti predpisu § 1, št. 1-4, mora biti odstranjen, ali pa je treba prenehati z bogoslužnim opravilom, razen če to ovira tehten razlog;
2. neveljavno opravi vodstvena dejanja, ki so po določbi § 1, št. 6 nedopustna;
3. ne more uživati prej podeljenih privilegijev;
4. poplačil, ki jih ima zaradi cerkvenega naslova, ne pridobi;
5. ni sposoben pridobiti opravil, nalog, služb, funkcij, pravic, privilegijev in častnih nazivov.

Kan. 1332 - § 1. Kogar zadene interdikt, ga vežejo prepovedi, ki jih omenja kan. 1331, § 1, št. 1-4.

§ 2. Kljub temu pa lahko zakon ali ukaz opredeli interdikt tako, da so storilcu prepovedana samo nekatera posamezna dejanja, ki jih omenja kan. 1331, § 1, št. 1-4, ali kakšna druga posebna pravica.

§ 3. Določbe kan. 1331, § 2, št. 1 je treba upoštevati tudi v primeru interdikta.

Kan. 1333 - § 1. Suspenz prepoveduje:

1. vsa ali nekatera dejanja oblasti svetega reda;
2. vsa ali nekatera dejanja vodstvene oblasti;
3. izvrševanje vseh ali nekaterih pravic ali nalog, ki so povezane s službo;

§ 2. V zakonu ali ukazu je mogoče določiti, da po obsodilni ali ugotovitveni sodbi suspendirani ne more veljavno opravljati vodstvenih dejanj.

§ 3. Prepoved nikoli ne zadene:

1. služb ali vodstvene oblasti, ki niso pod oblastjo predstojnika, ki je kazen naložil;
2. pravice do stanovanja, če storilec katerega ima zaradi službe;
3. pravice do upravljanja premoženja, ki morda pripada službi samega suspendirane, če gre za vnaprej izrečeno kazen;
4. suspenz, ki prepoveduje prejemanje dohodkov, plačila, plače ali kaj podobnega, vsebuje obveznosti povrniti, karkoli je kdo nezakonito, čeprav v dobri veri, prejel.

Kan. 1334 - § 1. Obseg suspenza v mejah, ki jih določa prejšnji kanon, določi sam zakon ali ukaz in sodba ali odločba, ki kazen nalaga.

§ 2. Vnaprej izrečen suspenz more določiti zakon, ne da bi dodal kakšno določitev ali omejitev, ne pa ukaz; takšna kazen pa ima vse učinke, ki so naštetje v kan. 1333, § 1.

kan. 1335 § 1 - Če pristojna oblast izreče ali razglasi cenzuro v sodnem postopku ali z izvensodno odločbo, lahko naloži tudi zadostilne kazni, za katere meni, da so potrebne za ponovno vzpostavitev pravičnosti ali odpravo pohujšanja.

§ 2. Če cenzura prepoveduje obhajati zakramente ali zakramentalne ali opravljati vodstvena dejanja, prepoved preneha, če je treba poskrbeti za vernike v smrtni nevarnosti; če vnaprej izrečena cenzura ni razglašena, prepoved poleg tega preneha, če vernik prosi za zakrament, zakramental ali za vodstveno dejanje; za to pa je dovoljeno prositi iz kateregakoli upravičenega razloga.

Drugo poglavje

ZADOSTILNE KAZNI

Kan. 1336 § 1. Zadostilne kazni, ki lahko zadenejo storilca kaznivega dejanja za stalno, za vnaprej določen ali za nedoločen čas, so poleg tistih, ki jih je morda določil zakon, tele **naštete v §§ 2-5:**

§ 2. Odredba:

1. **prebivati v določenem kraju ali na določenem ozemlju;**
2. **plačati globo ali denarni znesek za namene Cerkve v skladu s predpisi, ki jih je določila škofovska konferenca.**

§ 3. Prepoved:

1. **prebivati na določenem kraju ali ozemlju;**
2. **povsod ali na določenem kraju ali ozemlju ali zunaj njih izvajati vsa ali nekatera opravila, naloge, službe ali funkcije ali le nekatera dela, ki so povezana z opravili ali nalogami;**
3. **opraviti vsa ali nekatera dejanja svetega reda;**
4. **opraviti vsa ali nekatera dejanja vodstvene oblasti;**
5. **uveljavljati kakršne koli pravice ali privilegije ali uporabljati znamenja ali nazive;**
6. **imeti aktivni ali pasivni glas na kanoničnih volitvah in sodelovati s pravico glasovanja na cerkvenih svetih in kolegijih;**
7. **nositi cerkveno ali redovno obleko.**

§ 4. Odvzem:

1. **vseh ali nekaterih služb, opravil, nalog ali funkcij ali le nekaterih nalog, ki so neločljivo povezane s službami ali opravili;**
2. **pravice spovedovati ali pridigati;**
3. **poverjene vodstvene oblasti;**
4. **določenih pravic ali privilegijev, znamenj ali nazivov;**
5. **vseh ali samo nekaterih cerkvenih prihodkov v skladu s predpisi, ki jih določi škofovska konferenca, brez poseganja v določbo kan. 1350, § 1.**

§ 5. Odslovitev iz kleriškega stanu.

Kan. 1337 - § 1. Prepoved bivanja v določenem kraju ali ozemlju more zadeti tako klerike kakor redovnike; zapoved bivanja pa svetne klerike in, v mejah konstitucij, redovnike.

§ 2. Da se naloži zapoved bivanja v določenem kraju ali ozemlju, je potrebna privolitev ordinarija tistega kraja, razen če gre za dom, namenjen tudi izven škofijskim klerikom, da bi delali pokoro ali se poboljšali.

Kan. 1338 - § 1. **Zadostilne kazni, ki so naštete v kan. 1336**, nikoli ne zadenejo oblasti, služb, nalog, pravic, privilegijev, pooblastil, ugodnosti, naslovov in častnih znamenj, ki niso pod oblastjo predstojnika, ki kazen nalaga.

§ 2. Odvzem svetega reda ni mogoč, pač pa samo prepoved izvrševati jo ali nekatera njena dejanja; prav tako ni mogoč odvzem akademskih naslovov.

§ 3. Glede prepovedi, ki jo omenjene v **kan. 1336, § 3**, se je treba ravnati po določbi, ki je dana v **kan. 1325, § 2** glede cenzur.

§ 4. **Samo zadostilne kazni, ki so kot prepovedi naštete v kan. 1336, § 3, so lahko vnaprej izrečene kazni ali druge, ki se lahko določijo z zakonom ali ukazom.**

§ 5. **Prepovedi, ki jih omenja kan. 1336, § 3 niso nikoli pod kaznijo ničnosti.**

Tretje poglavje

POKORILA IN POKORE

kan. 1339 - § 1. Ordinarij more sam ali po drugem opomniti tistega, ki je v bližnji priložnosti, da bi zagrešil kaznivo dejanje ali tistega, ki je po opravljeni preiskavi hudo sumljiv, da je kaznivo dejanje storil.

§ 2. Ordinarij more tistega, ki s svojim obnašanjem povzroča pohujšanje ali hudo moti red, primerno osebnim in dejanskim okoliščinam, tudi grajati.

§ 3. Opomin in graja, morata biti vedno razvidna vsaj iz kake listine, ki naj se hrani v tajnem arhivu kurije.

§ 4 - Če so bila enkrat ali večkrat nekomu izrečena opozorila ali popravki brez uspeha ali če od njih ni mogoče pričakovati nobenega učinka, lahko ordinarij izda kazenski ukaz, v katerem natančno predpiše, kaj je treba storiti ali čemu se je treba izogniti.

§ 5 - Če to zahteva resnost primera in zlasti če obstaja nevarnost, da nekdo ponovi kaznivo dejanje, lahko ordinarij poleg kazni, ki so izrečene po določbi zakona ali razglašene s sodbo ali odločbo, zanj uvede ukrep nadzora, ki ga določi s posebno odločbo.

Kan. 1340 - § 1. Pokora, ki jo je mogoče naložiti v zunanjem področju, je kako dejanje bogovdanosti, pobožnosti ali krščanske dobrotelčnosti, ki ga je treba opraviti.

§ 2. Za skrivni prestopok naj se nikoli ne naloži javna pokora.

§ 3. Ordinarij more po svoji uvidevnosti pokorilu opomina ali graje dodati pokore.

Peti naslov

NALAGANJE KAZNI

Kan. 1341 – Ordinarij naj poskrbi za sodni ali upravni postopek za naložitev ali razglasitev kazni, ko spozna, da s sredstvi, ki jih narekuje pastoralna skrb, zlasti z bratskim svarilom, niti z opominom ali grajo ni mogoče v zadostni meri doseči ponovne vzpostavitve pravičnosti, poboljšanja storilca in odprave pohujšanja.

Kan. 1342 – § 1. Kadar obstajajo upravičeni razlogi, da se sodni postopek ne izvede, je mogoče kazen naložiti ali razglasiti z izvensodno odločbo, **ob upoštevanju določb kan. 1720, zlasti glede pravice do obrambe in moralne gotovosti v duši tistega, ki izda odločbo, po določbi kan. 1608.** Pokorila in pokore pa je mogoče v vsakem primeru naložiti z odločbo.

§ 2. Z odločbo ni mogoče naložiti ali razglasiti trajnih kazni in ne kazni, ki jih zakon ali ukaz, s katerim so določene, prepoveduje naložiti z odločbo.

§ 3. Kar je v zakonu ali ukazu rečeno o sodniku glede nalaganja ali razglašanja kazni s sodbo, velja tudi za predstojnika, ki nalaga ali razglašča kazen z odločbo mimo sodbe, razen če je razvidno drugače, in če gre za predpise, ki se tičejo samo načina postopka.

Kan. 1343 - Če zakon ali ukaz **daje sodniku možnost**, da naloži ali ne naloži kazni, **mora sodnik ob upoštevanju določb kan. 1326, § 3 zadevo opredeliti** po svoji vesti in preudarnosti, **kot je to potrebno za ponovno vzpostavitev pravičnosti, poboljšanje storilca in odpravo pohujšanja; v teh primerih pa lahko sodnik** kazen tudi omili ali namesto nje naloži pokoro.

Kan. 1344 – Če zakon uporablja zapovedujoče besedilo, more sodnik po svoji vesti in preudarnosti:

1. naložitev kazni odložiti na ugodnejši čas, če predvideva, da bo zaradi pre nagljenega kaznovanja storilca nastalo večje zlo, **razen če je treba nujno odpraviti pohujšanje;**
2. naložitev kazni opustiti ali naložiti milejšo kazen ali določiti pokoro, če se je storilec poboljšal in je pohujšanje popravil **in škodo, ki jo je morda povzročil**, ali če je bil zadostno kaznovan, ali se predvideva, da bo kaznovan od civilne oblasti;
3. odložiti obveznost prestati zadostilno kazen, če je storilec po zglednem življenju prvič storil kaznivo dejanje in ni treba takoj odpraviti pohujšanja, vendar tako, da bo prestal za vsako ceno od obeh kaznivih dejanj dolžno kazen, če bo storilec v času, ki ga določi sodnik sam, spet storil kaznivo dejanje, razen če je medtem potekel čas zastaranja za kazensko ukrepanje glede prejšnjega kaznivega dejanja.

Kan. 1345 - Kadar je storilec kaznivega dejanja mogel le nepopolno razumno ravnati, ali je kaznivo dejanje storil v sili ali iz **hudega** strahu ali v navalu strasti, **ob upoštevanju določb kan. 1326, § 1, št. 4**, v pijanosti ali zaradi druge podobne duševne motnje, more sodnik opustiti tudi naložitev katerekoli kazni, če meni, da bo drugače mogoče bolje poskrbeti za njegovo poboljšanje; **kljub temu je treba storilca kaznovati, če ni mogoče drugače vzpostaviti pravičnosti in odpraviti pohujšanja, ki ga je morda povzročil.**

Kan. 1346 - § 1. Običajno je kazni toliko kot kaznivih dejanj.

§ 2. Kadar je storilec storil več kaznivih dejanj in, če se zdi, da bo zagroženih kazni preveč, se prepušča sodnikovemu razsodnemu preudarku, da kazni odmeri v primernih mejah **in jih podvrže nadzoru.**

Kan. 1347 - § 1. Cenzure ni mogoče veljavno naložiti, razen če je bil storilec prej vsaj enkrat posvarjen, naj odstopi od trdovratnosti in mu je bil dan ustrezen čas za spametovanje.

§ 2. Reči je treba, da se je storilec odvrnil od trdovratnosti, če se je kaznivega dejanja resnično kesal in če je poleg tega ustrezno popravil škodo in pohujšanje **ali vsaj resno obljubil, da bo to storil.**

Kan. 1348 – Če je storilec oproščen obtožbe ali mu ni naložena nobena kazen, more ordinarij v njegovo korist in javni blagor poskrbeti z ustreznimi opomini in drugimi načini pastoralnega prizadevanja ali tudi, če je potrebno, s pokorili.

Kan. 1349 – Če je kazen nedoločena in zakon tudi ne predvideva kaj drugega, **naj sodnik pri določanju kazni izbere tiste, ki so sorazmerne povzročenemu pohujšanju in teži škode; vendar naj** ne nalaga hujših kazni, zlasti ne cenzur, razen če teža primera to vsekakor zahteva; ne more pa naložiti trajnih kazni.

Kan. 1350 - § 1. Pri nalaganju kazni kleriku je treba vedno paziti, da ne bo ostal brez tistega, kar potrebuje za dostojno vzdrževanje, razen če gre za odslovitev iz kleriškega stanu.

§ 2. Za tistega, ki je odslovljen iz kleriškega stanu in je zaradi kazni v resnični stiski, naj ordinarij poskrbi na kar najboljši način, **razen s podeljevanjem opravil, služb ali nalog.**

Kan. 1351 – Storilca veže kazen povsod, tudi če je prenehalo pravo tistega, ki je kazen določil, naložil **ali razglasil**, razen če ni izrečno določeno kaj drugega.

Kan. 1352 - § 1. Če kazen prepoveduje prejemati zakramente ali zakramentale, prepoved preneha, dokler je storilec v smrtni nevarnosti.

§ 2. Dolžnost prestajanja vnaprej izrečene kazni, ki ni bila razglašena in ni splošno znana v kraju, kjer se storilec kaznivega dejanja zadržuje, toliko preneha v celoti ali delno, kolikor se je storilec ne more držati brez nevarnosti velikega pohujšanja ali sramote.

Kan. 1353 – Priziv ali pritožba zoper sodbo sodišča ali zoper odločbe, ki nalagajo ali razglašajo katerokoli kazen, imata odložilni učinek.

Šesti naslov

OPROSTITEV KAZNI IN ZASTARANJE DEJANJ

Kan. 1354 - § 1. Razen tistih, ki so naštetih v kan. 1355-1356, morejo vsi, ki lahko dajejo spregled zakona, ki je zavarovan s kaznijo ali izvamejo od ukaza, ki grozi s kaznijo, to kazen tudi **oprostiti**.

§ 2. Zakon ali ukaz, ki določa kazen, more poleg tega tudi drugim dati oblast **oprostiti** kazen.

§ 3. Če je Apostolski sedež sebi ali drugim pridržal **oprostitev** kazni, je treba pridržanje ozko razlagati.

Kan. 1355 - § 1. Kazen, ki je določena po zakonu, pa naj je **zagrožena** naložena ali **vnaprej izrečena** razglašena, more **oprostiti**, da le ni pridržana Apostolskemu sedežu:

1. ordinarij, ki je uvedel postopek za naložitev ali razglasitev kazni ali jo je sam ali po drugem z odločbo naložil ali razglasil;
2. ordinarij kraja, kjer se storilec kaznivega dejanja zadržuje, vendar po posvetu z ordinarijem, o katerem govori št. 1, razen če je zaradi izrednih okoliščin to nemogoče.

§ 2. Kazen, ki je določena po zakonu, pa naj je vnaprej izrečena, ki še ni razglašena, more oprostiti, da le ni pridržana Apostolskemu sedežu:

1. ordinarij svojim podrejenim;
2. krajevni ordinarij tudi tistim, ki se nahajajo na njegovem ozemlju ali so tam storili kaznivo dejanje;
3. katerikoli škof pri zakramentalni spovedi.

Kan. 1356 - § 1. Zagroženo ali vnaprej izrečeno kazen, ki je določena po ukazu, ki ga ni izdal Apostolski sedež, more **oprostiti**:

1. oblast, ki je izdala ukaz;
2. ordinarij, ki je uvedel sodni postopek za naložitev ali razglasitev kazni, ali jo je sam ali po drugem z odločbo naložil ali razglasil;
3. ordinarij kraja, kjer se storilec zadržuje.

§ 2. Preden se podeli **oprostitev**, se je treba posvetovati s tistim, ki je izdal ukaz **ali naložil ali razglasil kazen**, razen če je to zaradi izrednih okoliščin nemogoče.

Kan. 1357 - § 1. Če je spovedancu težko ostati v stanju velikega greha za čas, ki je potreben, da pristojni predstojnik v zadevi odloči, more spovednik v notranjem zakramentalnem področju **oprostiti** vnaprej izrečeno nerazglašeno cenzuro izobčenja ali interdikta, **ob upoštevanju določb** kan. 508 in 976.

§ 2. Spovednik naj spovedancu pri podelitvi **oprostitve** naloži dolžnost, da se mora pod kaznijo ponovne zapadlosti cenzuri v enem mesecu obrniti na pristojnega predstojnika ali pooblaščenega duhovnika in se ravnati po njegovih naročilih; medtem naj naloži ustrezno pokoro in če je nujno **popravilo** pohujšanja in škode; to pa je mogoče storiti tudi po spovednik, brez navedbe imena.

§ 3. Prav taka dolžnost obrniti se na pristojnega predstojnika ali pooblaščenega duhovnika veže tiste, ki so **po določbi** kan. 976 dobili **oprostitev** naložene ali razglašene ali apostolskemu sedežu pridržane cenzure, potem ko so ozdraveli.

Kan. 1358 - § 1. Cenzuro **oprostiti** je mogoče samo storilcu, ki je po določbi kan. 1347, § 2 odstopil od trdovratnosti; povratniku pa je ni mogoče odreči, **ob upoštevanju določb kan. 1346, § 4.**

§ 2. Kdor **oprosti** cenzuro, more ukrepati **po določbi** kan. 1348 in tudi naložiti pokoro.

Kan. 1359 – Če je koga zadelo več kazni, velja **oprostitev** samo za kazni, ki so v njej izrečno omenjene; splošna **oprostitev** pa odvzame vse kazni, razen tistih, ki jih je storilec v prošnji zamolčal v slabi veri.

Kan. 1360 – **Oprostitev** kazni, ki je bila izsiljena **s silo**, velikim strahom **ali zvijačo**, je nična.

Kan. 1361 - § 1. **Oprostitev** je mogoče podeliti tudi odsotnemu ali pogojno.

§ 2. **Oprostitev** v zunanjem področju naj se da pisno, razen če tehten razlog svetuje kaj drugega.

§ 3. Paziti je treba, da se za prošnjo za **oprostitev** ali za samo **oprostitev** ne zve, razen kolikor je to koristno za varovanje dobrega imena storilca ali potrebno za popravo pohujšanja.

§ 4. Oprostitev se ne sme podeliti, dokler storilec po preudarni presoji ordinarija ne popravi škode, ki jo je morda povzročil; k popravu ali povrnitvi škode ga je mogoče pozvati z eno od kazni, ki jih omenja kan. 1336, §§ 2-4, kar velja tudi, kadar je kaznovan po določbi kan. 1358, § 1.

Kan. 1362 - § 1. Kazenska tožba zastara v treh letih, razen če gre za:

1. kazniva dejanja, ki so pridržana Kongregaciji za nauk vere, **za katera veljajo posebne norme;**
2. **upoštevajoč določilo št. 1**, tožbo zaradi kaznivih dejanj, **ki jo omenjajo kann. 1376, 1377, 1378, 1393 § 1, 1394, 1395, 1397, 1398 § 2**, ki zastara v sedmih letih ali tožbo za kazniva dejanja, ki jo omenja kan. 1398, § 1, ki zastara v dvajsetih letih;
3. kazniva dejanja, ki niso kazniva po splošnem pravu, če je območni zakon določil drug rok zastaranja;

§ 2. Zastaranje začne teči od dne, ko je bilo kaznivo dejanje storjeno ali, če je kaznivo dejanje trajajoče ali iz navade, od dne ko je prenehalo.

§ 3. Ko je bil storilec po določbi kan. 1723 povabljen ali obveščen na način, predviden v kan. 1507, § 3, o predložitvi obtožnice v skladu s kan. 1721, § 1, se zastaralni rok za kaznivo dejanje prekine za tri leta. Ista odložitev velja tudi, če se v skladu s kan. 1720, št. 1 izvrši kazen, ki se naloži ali razglasi z izvensodno odločbo.

Kan. 1363 - § 1. Če v rokih, **ki jih omenja** kan. 1362, ki jih je treba šteti od dne, ko je obsodilna sodba postala pravnomočna, storilcu ni sporočena izvršna odločba sodnika, **ki se omenja v kan. 1651**, postopek za izvršitev kazni zastara.

§ 2. Isto velja, upoštevajoč ustrezna določila, če je kazen naložena z **izvensodno odločbo.**

POSAMEZNA KAZNIVA DEJANJA IN KAZNI ZANJE

Prvi naslov

KAZNIVA DEJANJA PROTI VERI IN EDINOSTI CERKVE

Kan. 1364 - § 1. Ob veljavnosti predpisa kan. 194, § 1, št. 2 zadene vnaprej izrečeno izobčenje odpadnika od vere, krivoverca ali razkolnika; **lahko se kaznuje tudi s kaznimi, ki jih omenja kan. 1336, § 2-4.**

§ Če zahteva dolgotrajna trdovratnost ali veliko pohujšanje, je mogoče dodati druge kazni, ne izvzemši odslovitve iz kleriškega stanu.

Kan. 1365 – Tisti, ki raze primera, **ki ga omenja kan. 1364, § 1**, uči nauk, obsojen od rimskega papeža ali vesoljnega cerkvenega zbora, ali nauk, **ki ga omenja kan. 750, § 2 ali kan. 752**, trdovratno zavrača in tega, ko ga je apostolski sedež ali ordinarij posvaril naj opusti, **naj se kaznuje s cenzuro in odvzemom službe; tem kaznim se lahko dodajo še druge, ki jih omenja kan 1336, § 2-4.**

Kan. 1366 - Kdor se proti odločitvi rimskega papeža pritoži na vesoljni cerkveni zbor ali na škofovski zbor, naj se kaznuje s cenzuro.

Kan. 1367 - Starši ali njihovi namestniki, ki dajo otroke krstiti ali vzgajati v nekatoliški veri, naj se kaznujejo s cenzuro ali drugo pravično kaznijo.

Kan. 1368 – Kdor na javnem prostoru, v govoru, v pisanju, razširjenem v javnosti ali, uporabljajoč sredstva družbenega obveščanja, bogokletno nastopi ali hudo žali nramnost ali se žaljivo izraža glede vere ali Cerkve ali zbuja sovraštvo ali prezir, naj se kaznuje s pravično kaznijo.

Kan. 1369 – Kdor premično ali nepremično stvar oskruni, naj se kaznuje s pravično kaznijo.

Drugi naslov

KAZNIVA DEJANJA PROTI CERKVENIM OBLASTEM **IN OPRAVLJANJE NALOG**

Kan. 1370 - § 1. Kdor uporabi fizično silo proti rimskemu papežu, ga zadene vnaprej izrečeno apostolskemu sedežu pridržano izobčenje, ki mu je, če je klerik, mogoče glede na težo kaznivega dejanja dodati drugo kazen, ne izvzemši odslovitev iz kleriškega stanu.

§ 2. Kdor to stori proti tistemu, ki ima škofovsko neizbrisno znamenje, ga zadene vnaprej izrečen interdikt in če je klerik, tudi vnaprej izrečen suspenz.

§ 3. Kdor uporabi fizično silo proti kleriku ali redovniku iz prezira vere, Cerkve, cerkvene oblasti ali službe, naj se kaznuje s pravično kaznijo.

Kan. 1371 – § 1. Tisti, ki ni pokoren apostolskemu sedežu, ordinariju ali predstojniku, ko zakonito zapoveduje ali prepoveduje in po opominu vztraja v nepokorščini, **se glede na težo primera kaznuje s cenzuro ali odvzemom službe ali z drugimi kaznimi, ki jih omenja kan. 1336, §§ 2-4.**

§ 2. Kdor krši obveznosti, ki so mu naložene s kaznijo, naj se kaznuje s kaznimi, ki jih omenja kan. 1336, §§ 2-4.

§ 3. Če kdo krivo prisega, ko nekaj zatrjuje ali obljublja pred cerkveno oblastjo, naj se kaznuje s pravično kaznijo.

§ 4. Kdor krši dolžnost varovanja papeške tajnosti, naj se kaznuje s kaznimi, ki jih omenja kan. 1336, §§ 2-4.

§ 5. Kdor ne izvrši kazenske sodbe ali odločbe, naj se kaznuje s pravično kaznijo, ki ne izključuje cenzure.

§ 6. Kdor ne prijavi kaznivega dejanja, h kateremu je zavezan po kanonskem pravu, naj se kaznuje po določbi kan. 1336, §§ 2-4 in z drugimi kaznimi, glede na težo kaznivega dejanja.

Kan. 1372 – Naj se kaznujejo po določbi kan. 1336, §§ 2-4:

1. tisti, ki ovirajo svobodo službe ali izvajanje cerkvene oblasti ali zakonito rabo svetih dobrin ali drugega cerkvenega premoženja ali ustrahujejo tiste, ki izvajajo cerkveno oblast ali službo;
2. tisti, ki ovirajo svobodo volitev ali ustrahujejo volivce ali izvoljene.

Kan. 1373 - Kdor javno vzbuja mržnjo in sovraštvo proti Apostolskemu sedežu ali ordinariju zaradi kakega dejanja cerkvenega **opravila ali naloge** ali poziva k nepokorščini do njiju, naj se kaznuje z interdiktom ali drugimi pravičnimi kaznimi.

Kan. 1374 – Kdor se vpiše v združenje, ki spletkari proti Cerkvi, naj se kaznuje s pravično kaznijo; kdor pa takšno združenje razširja ali vodi, naj se kaznuje z interdiktom.

Kan. 1375 - § 1. Kdor si prisvoji cerkveno službo, naj se kaznuje s pravično kaznijo.

§ 2. Prisvojitvi je enako nezakonito zadrževanje le-te po odvzemu ali prenehanju naloge.

Kan. 1376 § 1 - Naj se kaznuje s kaznimi, ki jih omenja kan. 1336, §§ 2-4, ter povrne škodo:

1. kdor odtuji cerkvene dobrine ali prepreči prejemanje njihovih sadov;
2. kdor odtuji cerkvene dobrine ali z njimi opravi upravno dejanje brez predpisanega posvetovanja, soglasja ali dovoljenja ali brez druge z zakonom določene zahteve za veljavnost ali zakonitost;

§ 2. Naj se kaznuje s pravično kaznijo, ki ne izključuje odvzem službe, z obveznostjo povrnitve škode:

1. kdor iz hude malomarnosti stori kaznivo dejanje, ki se omenja v § 1, št. 2;
2. kdor je na drugačen način spoznan za hudo malomarnega pri upravljanju cerkvenega premoženja.

Kan. 1377 - § 1. Kdor karkoli podari ali obljubi tistemu, ki v Cerkvi opravlja službo ali nalogo, da bi kaj nezakonito storil ali opustil, naj se kaznuje s pravično kaznijo po določbi kan. 1336, §§ 2-4; prav tako naj bo tisti, ki te darove ali obljube sprejme, kaznovan glede na težo kaznivega dejanja, pri čemer ni izključen odvzem službe, z obveznostjo povrnitve škode.

§ 2. Kdor pri upravljanju službe ali naloge zahteva dar, ki presega vsoto, ki je za to določena, ali dodatne zneske ali kaj v svojo korist, se kaznuje z ustrezno denarno kaznijo ali drugimi kaznimi, ki ne izključujejo odvzema službe, z obveznostjo povrnitve škode.

Kan. 1378 - § 1. Kdor, poleg primerov, ki so zakonsko določeni, zlorabi cerkveno oblast, službo ali nalogo, naj se kaznuje glede na težo dejanja ali opustitve, pri čemer ni izključen odvzem **opravila ali naloge**, z obveznostjo povrnitve škode.

§ 2. Kdor pa, zaradi zakrivljene malomarnosti nezakonito opravi ali opusti dejanje cerkvene oblasti, **opravila ali naloge v tujo škodo ali pohujšanje**, naj se kaznuje **s pravično kaznijo po določbi kan. 1336, §§ 2-4, z obveznostjo povrnitve škode.**

Tretji naslov

KAZNIVA DEJANJA PROTI ZAKRAMENTOM

Kan. 1379 - § 1. Vnaprej izrečena kazen interdikta ali suspenza, če je klerik, zadene:

1. tistega, ki ni povzdignjen v duhovniški red, pa poskuša opraviti liturgično opravilo evharistične daritve;
2. tistega, ki razen primera, **ki ga omenja kan. 1384**, poskuša podeliti zakramentalno odvezo, ko je ne more veljavno dati, ali sprejme zakramentalno spoved.

§ 2. V primerih, **ki jih omenja § 1**, je mogoče glede na teža dejanja dodati druge kazni, ne izvzemši izobčenje.

§ 3. Tako tistega, ki poskuša podeliti sveti red ženski, kot žensko, ki poskuša sveti red prejeti, zadene vnaprej izrečeno Apostolskemu sedežu pridržano izobčenje; klerik se lahko kaznuje tudi z odslovitvijo iz kleriškega stanu.

§ 4. Kdor namerno podeli zakrament osebi, ki ga ne sme prejeti, se kaznuje s suspenzom, ki se mu lahko dodaja druge kazni v skladu s kan. 1336, §§ 2-4.

§ 5. Tisti, ki poleg primerov, **ki jih omenja § 1-4, v kan. 1384**, hlini podeljevanje zakramenta, naj se kaznuje s pravično kaznijo.

Kan. 1380 - Kdor simonistično obhaja ali prejme zakrament, naj se kaznuje z interdiktom ali suspenzom **ali s kaznimi, ki jih omenja kan. 1336, §§ 2-4.**

Kan. 1381 – Kdor je zagrešil prepovedano udeležbo pri svetih opravilih, naj se kaznuje s pravično kaznijo.

Kan. 1382 – § 1. Kdor svete podobe kruha in vina odvrže, jih s svetoskrunskim namenom vzame ali obdrži, ga zadene vnaprej izrečeno apostolskemu sedežu pridržano izobčenje; klerika je poleg tega mogoče kaznovati z drugo kaznijo, ne izvzemši odslovitvev iz kleriškega stanu.

§ 2. Kdor s svetoskrunskim namenom posveti samo eno ali obe podobi med evharistično daritvijo ali zunaj nje, naj se kaznuje glede na teža kaznivega dejanja, ne izvzemši odslovitve iz kleriškega stanu.

Kan. 1383 – Kdor si z darovi za maše nezakonito ustvarja dobiček, naj se kaznuje s cenzuro **ali kaznijo, ki jo omenja kan. 1336, §§ 2-4.**

Kan. 1384 – Duhovnika, ki ravna proti predpisu kan. 977, zadene vnaprej izrečeno apostolskemu sedežu pridržano izobčenje.

Kan. 1385 – Duhovnik, ki pri sami spovedi, ob priložnosti ali pod pretvezo spovedi spovedanca zapeljuje h grehu proti šesti božji zapovedi, naj se glede na teža kaznivega dejanja kaznuje s suspenzom, prepovedmi ali odvzemi, v hujših primerih pa naj se odslovi iz kleriškega stanu.

Kan. 1386 - § 1. Spovednika, ki neposredno prekrši spovedno molčečnost, zadene vnaprej izrečeno apostolskemu sedežu pridržano izobčenje; kdor pa le posredno, naj se kaznuje po teži kaznivega dejanja.

§ 2. Prevajalec in drugi, ki jih omenja kan. 983, § 2, ki prekršijo **spovedno tajnost**, naj se kaznujejo s pravično kaznijo, ne izvzemši izobčenje.

§ 3. Ob upoštevanju določb §§ 1 in 2, kdor snema s kakršnim koli tehničnim sredstvom ali objavlja v sredstvih družbenega obveščanja s hudobnim namenom kar govorita spovednik ali spovedanec med resnično ali lažno zakramentalno spovedjo, se kaznuje po teži kaznivega dejanja, ne izvzemši odslovitve iz kleriškega stanu, če je klerik.

Kan. 1387 – Škofa, ki brez papeškega naročila posveti koga za škofa in enako tistega, ki od njega prejme posvečenje, zadene vnaprej izrečeno apostolskemu sedežu pridržano izobčenje.

Kan. 1388 – § 1. Škof, ki proti predpisu kan. 1015 brez zakonite odpustnice podeli sveti red tujemu podrejenemu, ne sme eno leto podeljevati svetih redov. Tisti, ki sveti red prejme, pa je že s tem dejanjem suspendiran od prejetega reda.

§ 2. Kdor prejme sveti red, pa ga veže kakšna cenzura ali iregularnost, ki jo je prostovoljno prikril, je poleg tega, kar določa kan. 1044, § 2, št. 1, prav zaradi tega suspendiran iz reda, ki ga je prejel.

Kan. 1389 – Kdor poleg primerov, ki jih omenja kan. 1379-1388, nezakonito opravlja duhovniško nalogo ali drugo sveto službo, naj se kaznuje s pravično kaznijo, ne izvzemši cenzuro.

Četrty naslov

KAZNIVA DEJANJA ZOPER DOBRO IME IN KRIVA OVADBA

Kan. 1390 - § 1. Kdor spovednika pri cerkvenem predstojniku po krivem ovadi za kaznivo dejanje, ki ga omenja kan. 1385, ga zadene vnaprej izrečen interdikt, če pa je klerik tudi suspenz.

§ 2. Kdor cerkvenemu predstojniku poda drugo krivo ovadbo o kaznivem dejanju ali drugače škoduje dobremu imenu drugega, naj se kaznuje s pravično kaznijo po določbi kan. 1336, §§ 2-4, kateri se lahko doda cenzura.

§ 3. Od obrekovalca je mogoče zahtevati tudi, da da primerno zadoščenje.

Kan. 1391 – Naj se kaznuje s kaznimi, ki jih omenja kan. 1336, §§ 2-4, glede na težo kaznivega dejanja:

1. tistega, ki javno cerkveno listino ponaredi ali verodostojno listino spremeni, uniči, skriva ali ponarejeno ali spremenjeno uporabi;
2. tistega, ki uporabi drugo ponarejeno ali spremenjeno listino v cerkveni zadevi;
3. tistega, ki v javni cerkveni listini zatrjuje neresnice.

Peti naslov

KAZNIVA DEJANJA PROTI POSEBNIM DOLŽNOSTIM

Kan. 1392 - Klerik, ki prostovoljno in nezakonito opusti sveto službo za neprekinjeno obdobje šestih mesecev z namenom, da bi se izognil pristojni cerkveni oblasti, naj se kaznuje glede na težo kaznivega dejanja s suspenzom ali s kaznimi, določenimi v kan. 1336, §§ 2-4, v hujših primerih pa je lahko odslovljen iz kleriškega stanu.

Kan. 1393 – § 1. Klerik ali redovnik, ki proti predpisom kanonov opravlja trgovske ali kupčijske posle, naj se kaznuje po teži kaznivega dejanja s kaznijo, ki jo omenja kan. 1336, §§ 2-4.

§ 2. Klerik ali redovnik, ki poleg primerov, ki jih že predvideva zakon, stori kaznivo dejanje na gospodarskem področju ali resno krši predpise naštetih v kan. 285, § 4, naj se kaznuje s kaznijo, ki jo omenja kan. 1336, §§ 2-4, z obveznostjo povrnitve škode.

Kan. 1394 – § 1. Klerika, ki poskuša skleniti zakon, čeprav samo civilni, zadene vnaprej izrečen suspenz, ob upoštevanju določb kann. 194, § 1, št. 3 in 694, § 1, št. 2; če se po opominu ne spametuje in še naprej daje pohujšanje, ga je mogoče postopoma kaznovati z odvzemi ali tudi celo z odslovitvijo iz kleriškega stanu.

§ 2. Redovnika z večnimi zaobljubami, ki ni klerik, in poskuša skleniti zakon, čeprav samo civilni, zadene vnaprej izrečen interdikt, ob upoštevanju določb kan. 694, § 1, št. 2.

Kan. 1395 - § 1. Klerik priležnik, poleg primera, ki ga omenja kan. 1394, in klerika, ki s pohujšanjem vztraja v drugem zunanjem grehu proti šesti božji zapovedi, naj se kaznujeta s suspenzom, mogoče pa mu je, če tudi po opominu vztraja v kaznivem dejanju, postopoma dodati druge kazni do odslovitve iz kleriškega stanu.

§ 2 – Klerik, ki je storil druga kazniva dejanja proti šesti božji zapovedi in je kaznivo dejanje storil javno, naj se kaznuje s pravično kaznijo, ne izvzemši odslovitve iz kleriškega stanu, če zahteva primer.

§ 3 - Z enako kaznijo kot v § 2 se kaznuje klerik, ki z nasiljem, grožnjami ali zlorabo oblasti stori kaznivo dejanje proti šesti božji zapovedi ali nekoga prisili k spolnim dejanjem ali spolnemu odnosu.

Kan. 1396 – Kdor se hudo pregreši proti dolžnostim rezidence, ki ga veže zaradi cerkvene službe, naj se kaznuje s pravično kaznijo, ne izvzemši odvzem službe, ko je bil prej opomnjen.

Šesti naslov

KAZNIVO DEJANJE PROTI ČLOVEŠKEMU ŽIVLJENJU, DOSTOJANSTVU IN SVOBODI

Kan. 1397 – § 1. Kdor zagreši umor, človeka s silo ali zvijačo ugrabi, zadržuje, pohabi ali hudo rani, naj se po teži kaznivega dejanja kaznuje z odvzemi, prepovedmi, ki jih omenja kan. 1336, §§ 2-4; umor oseb, ki jih omenja kan. 1370, se kaznuje s kaznimi, ki so tam določene in v § 3 tega kanona.

§ 2. Kdor učinkovito oskrbi odpravo plodu, ga zadene vnaprej izrečeno izobčenje.

§ 3. Če gre za kazniva dejanja, ki jih omenja ta kanon, naj se klerika, v hujših primerih, odslovi iz kleriškega stanu.

kan. 1398 § 1 – Z odvzemom službe in drugimi pravičnimi kaznimi, ne izvzemši odslovitve iz kleriškega stanu, če primer zahteva, naj se kaznuje klerika:

- 1. ki stori kaznivo dejanje proti šesti božji zapovedi z mladoletno osebo ali z osebo, ki ima običajno nepopolno rabo razuma ali z osebo, ki ji zakon priznava enako varstvo;**

2. ki novači ali napeljuje mladoletne osebe ali osebe, ki imajo običajno nepopolno rabo razuma ali osebe, ki jim zakon zagotavlja enako varstvo, k pornografskemu razkazovanju ali k sodelovanju v resničnih ali neresničnih pornografskih predstavah;
3. ki nemoralno pridobiva, hrani, razstavlja ali razširja na kakršen koli način ali s kakršnim koli sredstvom pornografske slike mladoletnih oseb ali oseb, ki imajo običajno motnje v duševnem razvoju.

§ 2. Če član ustanove posvečenega življenja ali družbe apostolskega življenja ali kateri koli vernik, ki ima dostojanstvo ali opravlja službo ali funkcijo v Cerkvi, stori kaznivo dejanje, ki se omenja v § 1 ali v kan. 1395, § 3, naj se kaznuje po določbi kan. 1336, §§ 2-4 in še z drugimi kaznimi glede na težo kaznivega dejanja.

Sedmi naslov

SPLOŠNA DOLOČBA

Kan. 1399 – Poleg primerov, ki jih določajo ta ali drugi zakoni, je zunanjo kršitev božjega ali cerkvenega zakona mogoče kaznovati s pravično kaznijo le tedaj, kadar posebna teža kršitve kaznovanje zahteva in je nujno treba pohujšanje preprečiti ali popraviti.